

Közéleti és jeles személyek síremlékei a református temetőben

A sírköveken olvasható adatok és a korábbi kutatások eredményei alapján 77 sírt tudtam beazonosítani, melyekbe olyan személyeket temettek, akik a város életében fontos szerepet játszottak, így az utókornak is érdemes lenne ismerni őket. A sírokban nyugvó közéleti és jeles személyek száma több, mint a sírkövek száma, ugyanis a régi sírhelyek családi temetkezési helyek voltak és néhány család generációkon keresztül aktív tagja volt a közösségnek.

Az alábbiakban 42 sírkövet a felmérés során készült térkép számozása alapján, egymást követően mutatok be, annak érdekében, hogy bárki beazonosíthassa a helyszínen a későbbiekben. Sírkövenként kitérek a síremlék és sírhely formájának ismertetésére, valamint arra, hogy a felmérés idején milyen állapotban voltak. Többnyire a sírköveken olvasható feliratok alapján lehetett kiválasztani a sírköveket, azonban, amint alább látható, a helyenként hiányos vagy olvashatatlan szöveg miatt néhol töredékesek az adatok. A sírkövekről leolvasható információkat, ahol adatok álltak rendelkezésemre, kiegészítettem az elhunyt személyekre vonatkozó ismeretekkel.

Halottak napja a református temetőben.
(DA, 2018)

DA, 2018

szolgálat után 1923. április 5-én mint elnök vonult vissza; 1904. november 23-tól a Pedagógiai Társaság választmányi tagja; 1904. március 20-i újválasztásától 1906-ig a kézdivásárhelyi Önkéntes Tűzoltó Egyesület főparancsnoka; 1909. szeptembertől a Kossuth Lajos Asztaltársaság választmányi tagja; 1911–1912-ben a Polgári Olvasókör elnöke; 1917. december 31-én a református egyház főgondnoka; 1879-ben a Stephanie Menház jegyzője, 1922. áprilisban igazgatója; 1922. december 20-tól a Rudolf Kórház Egyesület gazdája; 1923. május 10-ig, 15 év munkásság után lemondásáig a Konfirmáltak Egyesületének elnöke (SzH 1909. IV/76; SzU 1912. IX/13; SzU 1923. XX/37, SzU 1930. XXVII(XIV)/14; Erdélyi 1893a: 13; HEÁnI évkönyve 1895–1909 és 1898–1914; fotó SzNM F.1508; Dimény 2018: 285).

Nagy Károlyné **Bodó Mária** – 1880-tól az Erzsébet Árvaleány-nevelő Intézetben árvaanya (HEÁnI évkönyve 1887: 16; Dimény 2018: 285).

21. sírkő:

Téglalap alapú, embernagyságú faragott kőoszlop, a sima talpazat fölött a szövegrész domborított keretben található, melynek sarkai körívben záródnak, a szövegrész fölött a talpazat méreténél 10–10 cm szélesebb a sírkő felső része, rajta egy lapos párkányszerű kiemelkedés. A sírkő állapota jó, mintha a felső részéről hiányozna valami. 2009-ben egy fekete márványlapot helyeztek el rajta: Dombi Malvina 1920–2009. A sírkő és a kőlappal földött sír gondozott. Földalatti sírbolt.

A sírkő felirata:

„Nagy Károly és neje Bodó Mária”

Nagy Károly (1852–1929, Kézdivásárhely) – 1880-ig a kézdivásárhelyi (református) leányiskola igazgató-tanítója; 1880-tól az Erzsébet Árvaleány-nevelő Intézet igazgatója, 1897–1909 között is; 1903 februárjában a Kézdivásárhely s Vidéki Gazdasági Egyesület tagja, 22 év

29. sírkő:

Háromba tagolt, szögletes, kb. 1,8 méter magas kő obeliszk, elől és hátul vésett felirattal. A sírkő állapota jó, a vésett felirat helyenként nehezen olvasható, a dátumokból ítélve a korábbi első oldal hátra került, az obeliszk elfordítása után, a jelenlegi első oldal alján három sor szöveg olvashatatlan. A nagyméretű, valószínűleg végpadmalyos sírboltot 1 méter magas kovácsoltvas kerítés veszi körül.

A sírkő felirata:

„Pap András / tanácsos közgyám / és egyházi főgondnok / 1804–1876 / Pap Rebeka / fér[jezet] / Szócs M[ozes]né / 1848–1898 / Dr. Szócs Károly / ügyvéd[jelölt] / 1884–1909 / Szócs Mózes / [keres]kedő / 1843– //// (előlapján) Itt nyugsznak / Szócs Sámuel / kereskedő / 1815–1903 / [és nője] / Pap Rozália / 1841–[...] / [...]”

Pap András (1804–1876, Kézdivásárhely) – református; 1838–1878 között városi tanácsnok; 1850-ben Kvh. polgármestere; az 1860-as években a kézdivásárhelyi református egyház jegyzője, halála előtt főgondnoka (KREkL I/18 1886–1871; SÁL F105/D614, 41/17; Bakk 1895: 435–437; Dimény 2018: 286).

Pap Andrásné **Nagy Karolina** (?–1896) – református; Pap András harmadik felesége; 1879 decemberében a Stephanie Menház alelnöke, 1896-ban halálakor elnöke (KV 1879. I/6; SzU 1931. XXVIII(XV)/34; SÁL F105/D614, 41/17; Dimény 2018: 287).

DA, 2019

41. sírkő:

Csúcsdíszben végződő terméskő obeliszk, gazdagon díszítve indás vésetekkel, a szövegablak mélyített, benne másfajta kőre vésve a szöveg. A sírkő felső csúcsosodó része el volt törve, utólag állították helyre, a sírkő ezen kívül jó állapotban van, a sírhantot a négy sarkánál alacsony faragott kőoszlopok zárják, köztük kis kovácsoltvas kerítéssel.

A sírkő felirata:

„Szekely János / ref. lelkipásztor. / 1827–1907 / az igaznak emlékezete / áldott / (Péld. X. 7.) / Bálint B. Inv.”

Szekely (Iván) János (1826, Magyaromacska – 1907, Kézdivásárhely) – református; 1858. november-től 1904-ig, nyugalmazásáig református lelkész, rendes (első) pap; 1877-ben az Olvasó Egylet elnöke; 1878-tól a kézdivásárhelyi Kórház Egyesület igazgatósági tagja; 1879-ben az Erzsébet Árvaleány-nevelő Intézet és a Stephanie Menház igazgatósági tagja (KV 1879. I/6; Sz 1904. XXIII/4; Vajna 1942: 16; Boga 1991: 23; a festmény a kézdivásárhelyi református egyház tulajdona; SAL F105/D614; KREkL I/23, 1904. 05. 24. / 56. Nyugdíjazása, KREkL I/23, 1907. 01. 13. / 1 – halálának református egyházi jegyzőkönyve; SzNM fotótára 1112_001/1884; Tóth Sz. B. 2015: 106–107; Dimény 2018: 289).

DA, 2014

42. sírkő:

Fekete márvány obeliszk, kb. 1,5 méter magas, vésett felirattal. A sírkő állapota kiváló, a jeles személy emlékét a sír mögötti bozót takarja, a későbbi tulajdonosok a követ megfordították, így Kiss Károly sírfelirata takarásba került. A nagyméretű sírt betonlap födi. Az obeliszk mögött egy kb. 1 méter magas kétosztatú obeliszk (43. sírkő) található Szentpályi István (1884–1885) emlékére.

A sírkő felirata:

„Itt nyugszik / Kiss Károly / tanár / 1853–1929 / Jóságos életét családja / a tanügy és közügy / javára szentelte / Legyen áldott emléke! / Felesége / Tompa Lujza / + 1938. / / / / (a másik oldalán) Szigyártó / Károly / könyvelési / főellenőr / 1913–1982 / neje / Albert Tóth / Izabella / tanítónő / (üres) / leányuk / Mária / (üres)”

Kiss Károly (1853–1929, Kézdivásárhely) – mennyiség-tan és testgyakorlat tanár; 1879-től az Iparos szakosztályú felső népiskola, majd 1892-től a polgári fiúiskola tanára 47 éven át; 1900 februárjában a Vöröskereszt Egylet kézdívásárhelyi fiókjának tagja; 1904. november 23-tól a Pedagógiai Társaság választmányi tagja; 1890-től tagja a kézdívásárhelyi Kereskedő Ifjak Társulatának, 1904–1905. júniusban alelnöke; a kereskedelmi tanonciskola megszervezője; haláláig 50 éven át volt a Kaszinó tagja és 24 évig a számvizsgáló bizottság tagja (Potsa szerk. 1899: 343; Sz 1904. XXIII/25; SzU 1930. XXVII(XIV)/1, XXVII(XIV)/3; Dimény 2018: 280).

Kiss Károlyné **Tompa Lujza** (?–1938, Kézdivásárhely) – református; 1922. augusztusban a Konfirmáltak Egyesületének vezetőségi tagja; 1923. május 10-ig, 15 év munkásság után, lemondásáig a Konfirmáltak Egyesületének elnöknője (SzU 1922. XIX/99, SzU 1923. XX/37; Dimény 2018: 280).

DA, 2014

45. sírkő:

Fekete márvány obeliszk, kb. 2 méter magas. A sírkő kiváló állapotban, a sír négy sarkában faragott kisméretű kőoszlopok között kovácsoltvas kerítés. A sírfelirat a talapzat alsó-hátsó részén is megtalálható. Készítője Nagy J. Brassóból. Földalatti sírbolt, melyet Sandulescu Mária váltott meg 1971-ben (I/43 – 93).

A sírkő felirata:

„Szentkatolnai / Dr. Bálint Gábor / Kolozsvárt volt rendes / egyetemi tanár / 1844–1913 / és neje / Spilmann Rozália”

Szentkatolnai dr. **Bálint Gábor** (1844–1913) – Felsőháromszéken, Szentkatolnán született, nyelvész, Kolozsváron egyetemi tanár, az eszperantó nyelv első magyarországi képviselője, több távol-keleti nyelv tanulmányozója és ismerője, a magyarság és a székelység eredetének kutatója, Kőrösi Csoma Sándort tartotta példaképének. Temesváron halt meg 69 évesen, Kézdivásárhelyen temették el (Dr. Borcsa János kutatása alapján; http://adatbank.transindex.ro/html/alcim_pdf6073.pdf).

DA, 2018

47. sírkő:

Fekete márvány obeliszks, vésett felirattal. A sírkő kitűnő állapotban van, készítője ifj. Roubishek J., aki Nagyszébenben és Kézdivásárhelyen is dolgozott. A sír nagyméretű végpadmalyos sírbolt kőlapokkal fődve és kovácsoltvas kerítéssel körülvéve, közepén kiemelkedő fődött kőkeret lejárattal. A földalatti sírbolt Szakács Jánosné tulajdonából került Szóts Csaba (sepsiszentgyörgyi lakos) tulajdonába (I/43 – 91). Fekete Andrásné neve is feltűnik a nyilvántartásban.

A sírkő felirata:

„Szakács János / szül: 1858 nov. 19. / meghalt 1903 máj. 15. / Balogh János / m.kr. főadótiszt / 1876–1918 / Özv. Szakács Jánosné / sz: Császár Mária / 1864–1935 // Béke poraira!”

Balogh János (1876–1918, Kézdivásárhely) – református; Balogh János és Vizi Emma fia, Vizi István, Kézdivásárhely egykori polgármesterének unokája; felesége Ambrus Margit Borbála (sz. 1885), akinek apja Ambrus Albert (1845–1912) szeszgyáros, anyja Szotyori Mária (1857–1900); 1904-ben apja halálakor királyi adótiszt Kézdivásárhelyen, élete végén magyar királyi főadótiszt. (KPHA)

DA, 2018

52. sírkő:

Kb. 10 cm vastag, lapos terméskő, a vállánál 10 cm-re beugró félkörben záródik, a félkörben vésett, keresztbe tett pálmaágak, a szövegablak vésett keretben, vésett betűkkel. A hátlapon ugyancsak vésett betűkkel a félkörű záródásból kezdve. A sírkövet a későbbi tulajdonosok megfordították, a régebbi felirat nehezen olvasható, a jelenlegi előlap jó állapotban található. A sírhantot és a követ 1–1,2 m magas kovácsoltvas kerítés veszi körül.

A sírkő felirata:

„Czirmay Árpád / ig. tanító / 1871–1941 / és neje / Bányay Izidora / 1870–1938 / és vejük / Kovács Lajos / közs. főjegyző / 1901–1972 / és neje / sz. Czirmay Lujza / 1901–1993 / [...] //// (másik, régebbi oldalon nehezen olvasható) [...] / Hoffmann Lujza / sz. 1876 okt. 12 m[h] 1926 [...] / Czirmai Lujzika / sz. 1893 jul 23 mh 1901 febr”

Czirmay Árpád (1870, Hidvég – 1941, Kézdivásárhely) – református; 1896–1901 között állami iskolai tanító Nagyteremiben; 1922. augusztusban a kézdivásárhelyi református elemi iskola igazgatója; 1909. februárban a Kézdivásárhelyi Iparos Ifjúsági Egyesület (Kör) elnöke, 1912 februárjától ügyvezető igazgatója; 1922. szeptember 15-től a kézdivásárhelyi Magyar Dalárda választmányi tagja (SzH 1909. IV/11; SzU 1912. IX/23; SzU 1922. XIX/33, XIX/39, XIX/73, XIX/74; kézdivásárhelyi polgári anyakönyv; Református Dalárda csoportképen 1910, ILCM, F.12.51; Dimény 2018: 273).

Kovács Lajos (1901–1972) – református; kézdivásárhelyi községi jegyző; 1940-ben a Kaszinó könyvtárosa (KPHA; Dimény 2018: 141).

53. sírkő:

Téglalap alakú terméskő, a felső felénél kb. 10 cm-rel magasabb, a ráhelyezett fekete márványlapon egy viharban eltört kopjafát ábrázoló díszítés, tervezte Paál Balázs. A sírkő két oldalán két kőből faragott kopjafa virágtartó áll. A sírkő jó állapotban található, a sírt kőkeret szegélyezi.

A sírkő felirata:

„Dálnoki Paál Lajos / református lelkipásztor / szül. 1883
megh. 1944 / felesége / Kézdivásárhelyi Dencz Róza /
1888 már 28 – 1938 nov 9”

Dálnoki **Paál Lajos** (1883–1944, Kézdivásárhely) – református; apja Paál Ferenc, Nagyborosnyón élt, ott volt 43 évig iskolaigazgató; Paál Lajos 1922. augusztus 27-től kézdivásárhelyi református első pap, korábban Bögözben szolgált; 1922-ig a Székely Méhész székelyudvarhelyi lap felelős szerkesztője; 1922. szeptember 15-től a kézdivásárhelyi Magyar Dalárda választmányi tagja; 1922. december 20-tól az újjraalakult EMKE kézdivásárhelyi választmányának alelnöke; 1922. december 20-tól a Rudolf Kórház Egyesület igazgatósági tagja 6 évre; az 1923. április 19-én alakult kézdivásárhelyi Székely Méhész Szövetkezet igazgatósági tagja; az 1920-as évek végén városi tanácsos; 1928. február 8-tól a Józsiás és Emília Sétatéri és Tanulmányi Alapítvány ellenőre; 1944-ben Magyarországon tartózkodott és ott halt meg, egy adatközlő szerint nem hozták haza (SzU 1922. XIX/33, XIX/39, XIX/73, XIX/74, XIX/101; SzU 1928. XXV(XII)/7; Dimény 2018: 286; Márton Ilona kézdivásárhelyi adatközlő).

Paál Lajosné kézdivásárhelyi **Dencz Róza** (1888–1938, Kézdivásárhely) – református papné; 1923. május 10-től a Konfirmáltak Egyesület alelnöknője (SzU 1923.XX/37; Dimény 2018: 286).

DA, 2019

60. sírkő:

Fehér kőből faragott, kétosztagú, kb. 1,5 méter magas, téglalap alapú obeliszk. A sírkő állapota jó, a vésett felirat körül gombásodik, nincs sírhant körülötte.

A sírkő felirata:

„özv. Hankó Daniné / sz. Geréb Karolina / 1812–1894 / Hankó Iván / 1852–1889”

Hankó Iván (1852–1889) – segéd-telekkönyvvezető. Apja Hankó Dániel (sz. 1815), nagyapja Hankó László (1772 körül – 1842) volt. Mivel nem találtam meg a temetkezési helyüket, feltételezem, hogy őket is ide temették (KPHA).

Hankó Dániel (1815–?) – 1849–1860 között városi főjegyző; 1842-ben a Kézdivásárhelyi Társalkodó első jegyzője; 1848. március 7-én a kézdivásárhelyi református egyház tanácsa első hivatalos jegyzőjének nevezik ki; 1848–1849-ben országgyűlési képviselő (Vajna 1942: 7, 12; Bakk 1895: 436; KREkL I/16, 1847–1861. 51/101; Dimény 2018: 277).

Hankó László (1772 körül–1842) – 1821–1822 és 1824–1828 között Kézdivásárhely főbírója; 1816–1842 között városi tanácsos; első felesége Fülöp Rebeka; háza a Cserei-fogadó mellett épült 1824-ben, második feleségével, Turóczi Annával, amely az 1834-es tűzvészben feltehetően elpusztult. A helyére a Vörös-házhoz hasonló épület került, amely a későbbiekben a Szócs család tulajdona lett (Bakk 1895: 434–436; Dimény 2018: 277).

DA, 2014

75. sírkő:

Fekete márvány obeliszk, vésett felirattal, kb. 1,8 méter magas. A sírkő állapota jó, kovácsoltvas kerítés veszi körül, ránőtt a sövény az obeliszkre.

A sírkő felirata:

„Kovács István / ev. ref. lelkész / 1842–1900 / és leánya / Mariska / 1893–1894 / Kovács Istvánné / sz. Dézsi Amália / 1855–1907”

Kovács István (1842–1900, Kézdivásárhely) – református; kézdivásárhelyi református másodlelkész; 1868-ban alapító tagja az egy évig működő önképzőkörnek; 1872-ben a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár első jegyzője; egyházkerületi képviselő; városi képviselő; 1877 februárjában a Kézdivásárhelyi Közművelődési Egyesület zene szakosztályának igazgatója (SzU 1923. XX/34; Vajna 1942: 18; SzNM fotótára 1112_005; Dimény 2018: 282).

Kovács Istvánné **Dézsi Amália** (1855–1907, Kézdivásárhely) – református; papné; 1878–1879 között a Jótékony Nőegylet bizottmányi tagja (SzK 1880. II/11: 129–130; KPHA; Dimény 2018: 282).

DA, 2014

DA, 2019

78. sírkő:

Az eredeti sírjel terméskőből vágott téglalap alakú táblás sírkő, a szöveglapok fehér márvány, mélyítéssel domborítva, melyen a szövegen kívül a két család címere is látható. Az újabb sírjel kb. 40 x 30 x 10 centiméter nagyságú fehér márványlap, domborított betűkkel. A sír nagyméretű földalatti sírbolt, kőlappal földve és közepén kiemelkedik a terméskőből kialakított lejárát.

A sírkövek feliratai:

„Lisznyói / Jakó Pál / 1879–1965 // neje / Márkosfalvi / Sipos Etelka / 1881–1950 //// (különálló sírjelen) Bogdán Elemér / 1914–1988 / neje / Jakó Etelka / 1915–1999 / Bogdán Éva / 1941–”

Bogdán Elemér (1914–1988) és felesége, **Jakó Etelka** (1915–1999) kézdivásárhelyi fényképészcsalád tagjai voltak (Dimény 2018: 235–236).

82b. sírkő:

Fekete márvány obeliszk kb. 1,7 méter magas. Kőlapokkal fődött sír, alacsony kőkerettel. A régi sírkő (82a) félkörben végződő kb. 10–15 cm vastag kőlap lehet, a sír lábánál, mint egy járólap, az írott felületével a föld felé fordítva cementágyban fekszik.

A sírkő felirata:

„Szócs Mihály / 1894–1991 / Az erdélyi rom. kat. / státus Kézdivásár- / hely kantai főgim- / náziumának tanára / és igazgatój. / felesége / Kádár Mária / 1912–1980 / A kézdivásárhelyi / erdészeti középisko- / la nevelőnője”

Szócs Mihály (1894, Ozsdola – 1991, Kézdivásárhely) – 1920–1948 között a római katolikus státus kézdivásárhely-kantai főgimnázium tanára, 1934–1948-ig igazgatója. Az egyházi iskolák államosítása után, 1948–1954 között a főgimnázium utódintézményében, az Erdészeti Műszaki Középiskolában tanár és igazgatóhelyettes. Felesége, **Kádár Mária** (1912–1980) az erdészeti középiskolában volt nevelőnő. (Szócs 2010: 355–360; Dimény 2018: 290).

DA, 1994

83. sírkő:

Az emlékmű jellegű sírkő már nem található meg a temetőben. Egy 1994-ben készített fotó maradt fenn róla, innen tudjuk, hogy milyen volt és mi állt rajta. Egy kb. 1 méter magas és szögletes talapzaton álló kb. 1 méteres női szobor volt, karba tett kézzel, jobb kezében koszorút tartott és egy kőoszlopra támaszkodott. A síremléket 1903-ban állították, és az elhunytakra vonatkozó adatok a talapzat oldalain voltak olvashatók. A fotón csak a szembeni és a bal oldal látható, de az utóbbi szögben van és nem lehet elolvasni. A síremlék egy 19. század eleji ajtóval ellátott sírbolt hátsó részén állt.

Az egykori sírkő felirata:

„Itt nyugsznak / Jancsó József / gyógyszerész / 1848/9 honv. főhadnagy / mh. 37ik évében / és leánya Mária / s. szentgyörgyi / Mihály Gergelyné / mh. élete 27dik évében / örködjék drága / poraitok felett/ a béke égi [...]tője //// (baloldalt) Dobay Sándor gyógyszerész mh. 1909 dec. 22-én 69 éves korában”

Jancsó József (1827–1867) – gyógyszerész; az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején honvéd főhadnagy, a kézdívasárhelyi gyutacsgyár igazgatója volt; fia, Jancsó Géza (1849–1913) is gyógyszerész volt Kézdívasárhelyen. (KPHA; Dimény 2018: 144, 149, 172–173).

Dobay Sándor (1840–1909) – római katolikus; gyógyszerész; felesége Jancsó Vilma (1854–1906); Jancsó József gyógyszerész veje; halálát öngyilkosság okozta. (KPHA).

85. sírkő:

Az egykori sírkő szöveglakka bele van ágyazva a sírt fedő kőlapba. Az egyházi nyilvántartásban sírboltként szerepel, de nem lehet tudni, hogy korábban milyen lehetett. Gyöngyösi Istvánnét és Jancsó Dezsőt is ide temették. Az 1980-as évektől Szőke Józsefnét (1921–1981), valamint Gáspár Istvánt (1920–1988) és nejét, Tunya Magdát (1929–1999) temették a sírba.

A régi sírjel felirata:

„Székely János / ált. el. isk. igazgató / és családja sírja”

M(aknai) **Székely János** (1849, Maksa – 1920, Kézdivásárhely) – református; első felesége Barabás Róza; második felesége Forget Antónia de Barót; 1872-től tanár a községi elemi iskolában; 1880-tól a kézdivásárhelyi községi fiú- és leányiskola igazgatója; 1887-től az iparos tanonciskola igazgatásával is megbízták; 1908-ban a kézdivásárhelyi állami elemi iskola igazgatója; 1911-ben nyugalmazott iskolaigazgató; 1903-ban a kézdivásárhelyi Székely Társaság lelkes tagja; 1904. november 23-tól a Pedagógiai Társaság alelnöke; 1904. novemberétől képviselő a református kézdi-egyházmegyei gyűléseken, presbiter; 1903-tól a kézdivásárhelyi Iparos Ifjúsági Egyesület megalakítója és elnöke, majd 1909 januárjától a tiszteletbeli elnöke; 1904-ben kezdeményezésére jött létre a Napközi Otthon (Berecz 1893: 126–128; SzU 1908. V/119: 1–2; SzH 1909. IV/11; SzU 1920. XVII/37: 1; Tóth Sz. B. 2015: 104; Dimény 2018: 289).

DA, 2019

DA, 2017

en alelnöke, majd elnöke; a Kossuth Lajos Asztaltársaság választmányi tagja; a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.t. igazgató-elnöke; 17 éven át a Székely Ujság felelős-, majd főszerkesztője; a Székely Társaság titkára; református presbiter; a Kézdivásárhelyi Múzeum alapító elnöke; a Józsiás és Emília Sétatéri és Tanulmányi Alapítvány igazgatósági elnöke; a KSE tiszteletbeli elnöke; a Székely Nemzeti Múzeum, az Erzsébet Árvaleány-nevelő Intézet, a Stephanie Menház igazgatósági tagja; az EMKE kézdivásárhelyi választmányának alelnöke, elnöke; a Rudolf Kórház Egyesület igazgatósági tagja; a helyi Színpártoló Egyesület (Bizottság) elnöke, az Országos Magyar Párt kézdivásárhelyi tagozatának alelnöke, a Kir. Magyar Természettudományi Társaság választott tagja stb. (Dimény 2018: 274–275).

93. sírkő:

Három osztatú fekete márvány obelisztk, kb. 2–2,2 méter magas, vésett felirattal. Jó állapotban lévő sírkő, 1 méter magas kovácsoltvas kerítéssel körülvett, gondozott sír.

A sírkő felirata:

„ikfalvi / Diénes Lajos / kézdivásárhelyi / királyi közjegyző. / Született 1842 szept. 3. / Meghalt 1897 aug. 19. / I. Diénes Lajosné / kézdivásárhelyi / Kovács Teréz / 1854 nov. 5 – 1937 febr. 23. / dr. I. Diénes Ödön / ügyvéd / 1874 aug. 24 – 1936 okt. 26. // Dr. I. Diénes Lajos / ügyvéd. / 1883 aug. 3 – 1922 aug 29. / Dr. I. Diénes Jenő / ügyvéd / 1876. aug. 6. – 1946. jun. 8. // Dr. I. Diénes Jenőné / Bándy Mária / 1891 febr. 1 – 1958 okt 13.”

dr. I(kfalvi) **Diénes Jenő** (1876–1946, Kézdivásárhely) – református; ügyvéd; 1896. augusztusban a Kézdivásárhelyen Szünidőző Tanuló Ifjúság pénztárnoka; 1944-ben Kézdivásárhely polgármestere (Dimény 2018: 274).

dr. I(kfalvi) **Diénes Ödön** (1874, Szemerja – 1936, Kézdivásárhely) – református, nőtlen; ügyvéd; a Kézdivásárhelyen Szünidőző Tanuló Ifjúság elnöke; a Kézdivásárhelyi Kaszinó titkára, ezt követően

102. sírkő:

Kétosztatú terméskő, kb. 1,8 méter magas obeliszk, a régi előlap (jelenleg hátoldal) sima vésett betűkkel, felül vésett fűzfa, a mostani előlap szöveglablaka mélyített, az első névnél mélyebben vésve, a sarkaknál lekerekítve, felső kiemelkedő íves részében kör alakú keretben dr. Tuzson Árpád fényképe. A sírkő jó állapotban van, a nagyméretű sírhan-
tot kovácsoltvas kerítés veszi körül.

A sírkő felirata:

„Szotyori Ana / elhunyt kedveseit / fedí e sír melyben pihen / nek első férje / Jancsó Balázs / szül. 1833. máj. 20-án megh. / 1878. szept. 13-án / Édes gyermekei / Mári, Vilma és Lajos / második férje / Szacsva Pál / szül. 1832. jan. 29-én megh. / 1897. ápr. 20-án / E siremléket állíttatta / bánatos özvegy és / kesergő édesanya / 1899. máj. 20. / Béke poraikra //// (a jelenlegi előlapon) Dr. Tuzson / Árpád / 1885–1949 / Tuzson Pál / 1856–1934 / neje / Szotyori Anna / 1879–1946”

Szacsva Pál (1832, Körös – 1897, Kézdivásárhely) – református; városi rendőrbiztos; 1878 után özvegyen maradt Jancsó Balázsné Szotyori Annát vette feleségül.

dr. Tuzson Árpád (1885–1949, Kézdivásárhely) – 1909–1911 között a Polgári Olvasókör könyvtárosa; 1922. december 20-tól a Rudolf Kórház Egyesület ügyésze 6 évre (SzH 1909. IV/8; Dimény 2018: 293).

DA, 2019

115a. sírkő:

Egy méter magas, 10–15 centiméter vastag, ívben záródó sírkő, vésett betűkkel. Az ív körül vésett szívek szegélyezik, benne domborított viráginda. A sírkő a sír lábánál, az azt körülvevő kovácsoltvas kerítéshez simulva, szöveggel kifelé áll, állapota jó.

A sírkő felirata:

„Volt bíró s postamestert / Fed kezdőt [...] sírkert / nyudodj Kováts Dániel / Bodo Rebeka Nőddel / Hála tarcsd fen emlékét / sirján lengj örökbékét / ök szendén honollyák itt / három fiok hulláit / kikérte ad halálsátor / Méltán hultköny mint zápor / Nagy éjt alvó alakok / [...] jutalmatok”

id. **Kovács Dániel** – református; felesége Bodó Rebeka; 1828-ban kézdivásárhelyi jegyző; 1829–1834 között Kézdivásárhely főbírója; a református egyház főgondnoka (KREkL I/15 1835–1846; Bakk 1895: 434–435; SÁL F105/D612; Dimény 2018: 281).

DA, 2018

125. sírkő:

Körívben záródó, kb. 8 cm kőlap, vésett betűkkel, a körívben összehajló vésett virágszál, középen vázából kilátszó virágok. A sír 2017-ig gazdátlanak tűnt, egyszerű kőkeret szegélyezi. A sírkövet kezdte belepni a sárga moha.

A sírkő felirata:

„Volt városi tanácsos / Szotyori Sámuel és / neje / Albert Sára / Sír halma / 1858”

Szotyori Sámuel – királyi adószedő, 1810–1850 között városi tanácsos (Bakk 1895: 434–436).

124. sírkő:

Terméskövön álló, háromosztatú, szürke márvány obeliszk, kb. 2 méter magas, készítője Klingenspohr [...] Medgyes. A sír faragott terméskővel szegélyezett és földött. 2014-ben a sírkő feliratos felével hátrafordítva állt, 2019 nyarán már egy új obeliszk állt a helyén.

Az egykori sírkő felirata:

„Kölönte / Mózesné / sz. Toth Sára / 1836–1900 /
Kölönte / Mózes / 1835–1909 / és neje / Jancsó Róza
/ 1875–1973”

Kölönte Mózes (1835–1909, Kézdivásárhely) – református; kisbirtokos, boráros, önálló vendéglős; képviselő a református kézdi-egyházmegyei gyűléseken; 1884-ben a kézdivásárhelyi Kórház Egyesület igazgatósági tagja (Boga 1991: 23; Dimény 2018: 283).

DA, 2014

129. sírkő:

Díszesen faragott terméskő, kétésztagú, obeliszk jellegű, mélyített szöveglablakkal, felül domborított faragásokkal, a síremlék pártája szélesebb, mívesen faragott és egy lángra hasonlító kődíszben záródott. A szöveglabak zöldes színű, aranyozott vésett betűkkel. A sírt kovácsoltvas kert veszi körül, a sírkő a kert közepén áll. A sírkő felső díszítése töredezett, a letört lángszerű csúcsdísz a Céhtörténeti Múzeumba mentették be. A múzeum és az egyház gondozza.

A sírkő felirata:

„(előlap) Albisi / Barabás / és / Nagy Ajtai / Cserey / család sírboltja / Kegyelet emlékéül / állították elhunyt / Cserey János / bánatos özvegye / Zathuretzky / Emilia / és hálás fiai / Cserey Ákos / és Gyula / 1875. 15. februárius. //// (háttoldal) Nagyajtai / Dr. Cserey Mihály / élt 24. évet / megh. 1905. szept 17.én / Cserey Ákos / Ákosfalvi birtokos élt 59. / évet megh. 1905. okt. 27.én / özv. Cserey Jánosné / 82 évet élt Imecsfalván / megh. 1905. novem. 4 dik”

Cserey Jánosné **Zathureczky Emília** (1823, Olasztelek [Alsózatúrca] – 1905, Imecsfalva) – 1875-ben muzeális gyűjteményét felajánlotta a székelység javára, a Székely Nemzeti Múzeum alapítója; 1880-tól a kézdivásárhelyi Jótékony Nőegylet elnöke; 1884. március 1-jén az Országos Vöröskereszt Egyesület kézdivásárhelyi fiókjának elnökségi tagja; 1899-ben hathatós támogatásával nyílt meg a kézdivásárhelyi Polgári Leányiskola (Boga O. 1991: 23; http://www.szekelyfoldert.info/zathureczky_emilia.html – letöltve: 2014. 05. 27. –; Acta Siculica 2005/2; Péter (szerk.) 1914; Dimény 2018: 273).

DA, 2018

155. sírkő:

Természkőből kialakított táblás, kb. 30 centiméter vastag sírkő, a felső felén szögben elvékonyodik, rajta fehér márványlap a sírhely tulajdonosainak neveivel, a függőleges oldalon fekete márvány szöveglapok két sorban a feliratokkal. A sír nagyméretű földalatti sírbolt, kőkerettel és kő fedőlappal.

A sírkő felirata:

„Kalith Géza / 1882–1947 / és családja. //// Kovács Rozália / 1886–1921 / Kalith László / 1907–1975 / Kalith Sándor / 1919–1977 / neje / Hajdú Erzsébet / 1925–20 // Jakabos Karolina / 1897–1975 / Kalith Attila / 1925–2013 / neje / Boros Magdolna / 1928–1997 / Kalith Imola / 1952 – élt 4 hónapot”

Kalith Attila (1925, Kézdivásárhely – 2013, Kézdivásárhely) – kereskedő; a második világháború utáni kézdivásárhelyi atlétika újrarendítője; 1963–1979 között a kézdivásárhelyi Traktor és Amidex sportegyesület atlétika edzője volt, tanítványai számos rangos díjjal gazdagították a város hírnevét. Önzetlen munkájáért 1997-ben elsőként kapott Pro Urbe díjat Kézdivásárhely önkormányzatától (H 2019. XXXI/8782).

DA, 2019

158. sírkő:

Háromosztatú, kb. 2,5 méter magas fekete márvány obeliszk. Készült a brassói Herzum F. & K. cégnél. Jó állapotban található, a betonkeretes sírhantot és obeliszket kovácsoltvas kerítés veszi körül.

A sírkő felirata:

„Ambrus Albert / 1845–1912. / és neje / Szotyori Mária / 1857–1900. / gyermekük / Irén / 1884–1901 / Ambrus Béláné / sz. Csávási Jolán / 1917–2005”

Ambrus Albert (1845–1912) – szeszgyártulajdonos; 1884-ben a Kórház Egyesület igazgatósági tagja; Lányai révén családi kapcsolatban állt Kézdivásárhelyi több jómódú családjával. Mária lányát Nagy Iván Lázár takarékpénztári pénztáros vette feleségül; Teréz lánya dr. Nagy Emil Pál királyi járásbírósi albíró felesége volt; Margit lánya Balogh János magyar királyi főadótiszt felesége lett, aki az egykori polgármester, Víz István (1807–1866) unokája volt (KPHA).

202. Sírkő:

Kétosztatú, kb. 1,5 méter magas terméskő obeliszk, a felirat alatt ovális keretben fénykép. A sírkövet a hozzátartozók elfordították, mert az oldalán olvasható a régebbi felirat. Az obeliszk az új, 1989-ben állított kőkopjafás sírkő mögött áll, a sírhant betonlapokkal fedett.

A sírkövek feliratai:

a. „(az obeliszk oldalán) Berki / Lajos / 1885 / 1947 / N-Köpe / Zsuzs- / Anna / 1889–1982 //// (előlapján) Kósa Sándor / Családi sírhelye / Évike / 1941–1942 / Kósa Mária / 1882–1969 / György / 1938–1972 //// (az obeliszk talpán) E sír emléket állította / Kósa Sándor / és neje / Berki Irén”

b. „(új táblás sírkő) id. Kósa Sándor / mézeskalácsos mester / 1917–1982 / Berki Irén / 1917–2003 / Kósa Évike / 1941–1942 / Kósa Mária / 1882–1969 / Kósa György / 1938–1972”

id. **Kósa Sándor** (1917 – 1982) és felesége, **Berki Irén** (1917 – 2003) a Hahn Jakab-féle kézdívasárhelyi cifra mézeskalácsosság képviselői voltak.

DA, 2019

206. sírkő:

Kétosztatú, kb. 1,5 méter magas terméskő obeliszk, a felső felén vésett fűzfa. A sírkő enyhén megdőlt balra, a sírhant elhagyott, keret nélküli, a vésett betűket kifestették feketével. Földi István szüleinek és nagyszüleinek sírja.

A sírkő felirata:

„Itt nyugszik / Pál Ferenc / 48–49 honv. tizedes / 1831–1901 / Szőcs Rozália / 1831–1905 / Földi Sándorné / szül. Pál Anna / 1874–1952 / Földi Sándor / 1867–1953 / Béke poraikra //// E sírkövet állíttatta / Földi Sándor / és neje / Pál Anna / 1907”

Pál Ferenc (1831–1901) 1848–49-es honvéd tizedes, Földi István anyai nagyapja.

Földi Sándor (1867–1953) asztalos, Földi István édesapja.

Földi István (1903, Kézdivásárhely – 1967, Dombóvár) – 1928-ban a Székely Ujság segédszerkesztője; 1941. ősztől Háromszék vármegye művelődésügyi titkára; 1944-ben áttelepült Magyarországra, ott halt meg és ott is temették el (Antal Á. 1997, 2004; Dimény 2018: 277).

211. sírkő:

Kétosztatú, kb. 1,5 méter magas terméskő obeliszk, enyhén mélyített szöveglakkal, felül dupla ívvel. A szöveg halványan látszik, a sírhantot kovácsoltvas kert veszi körül, az obeliszk ezen kívül áll, a kerten belüli új fekete márvány sírkövön Vertán István (1896–1965) és neje Baka Margit (1902–1986) neve olvasható.

A sírkő felirata:

„E sírkövet / állította özv. / Zoltáni / Györgyné / szül. 1851. megh. 1911 / Jancsó Irénke / 1883–1911 / Jancsó Dánielné / 1843–1912 / Baka Mihályné / szül: Jancsó Amál / 1872–1931 / Zoltán Imre / 1874–1935”

Baka Mihályné **Jancsó Amália** (1872, Kézdivásárhely – 1931, Sepsiszentgyörgy) – református; 1923-ban özvegy; 1923. május 10-ig, 15 év munkásság után, lemondásáig a Konfirmáltak Egyesületének pénztárosa (SzU 1923. XX/37, KPHA; Dimény 2018: 269).

Baka Mihály (1865, Kézdivásárhely – ?) – református; 1901-ben házasságkötéskor takarékpénztári segédkönyvelő; 1903. februárig a Kaszinó tagja, távozás miatt törölték a tagságát (KPHA; Dimény 2018: 269).

DA, 2019

239a sírkő:

Ívben záródó, kb. 15 centiméter vastag terméskő, az ív mentén 8–10 cm peremmel mélyített, a vésett betűket az ív felső részénél csigavonalas díszben záródó koszorú veszi körül. A sírkő az új márvány sírjel mögött szorosan, háttal áll, a homokkő az alsó részen mállik. A sír nagyméretű, egykor végpadmalyos volt, nagyságát a cementtéglából kirakott keret jelzi. Az új márvány sírkeret és sírkő a cementkereten belül, ennek hátsó részében található. A sír lábánál, a cementkereten kívül egy földön fekvő obeliszk és egy 1803-ból származó hármas ívben záródó síremlék található. Az utóbbin Bányai Sámuel neve olvasható.

A sírkő felirata:

„ref. egyházi / pénztáros / Csiszár József / és nője / Bányai Róza / Sirhalma / született 1810 meghalt 1892”

Csiszár József (1810–1892) – kereskedő; feleségével, Bányai Rózával, évszámmal és monogrammal megjelölt emeletes házukat 1872-ben építették Kézdivásárhely és Kanta határában, a mai Márton Áron utca bal oldalán. Felesége révén rokonságban állt a város több örmény kereskedő családjával (Dimény 2018: 212).

251. sírkő:

Ívben záródó, kb. 10 centiméter vastag, 1,3 méter magas terméskő, mélyített csúcsban záródó szövegablakkal, fölötté olaszkoszorú. Az új síremlék egy kb. 1 méter magas táblás sírkő, bal oldalon oszlopos díszítéssel, beépített fekete márványlappal. A sírkövek jó állapotban vannak, a sír természetes kőszegéllyel van körülvéve és le van földve.

A sírkövek feliratai:

a. „Balázs Miklós / 1868–1955 / Balázs Miklósné / Radimetzky / Ilona / 1878–1947 / Koncza Lászlóné / Balázs Anna / 1880–1959”

b. „Balázs Károly / főgyógyszerész / 1909–1977 / és neje / Diénes Magda / 1913–2000”

Balázs Károly (1909 – 1977) főgyógyszerész dr. Ikafalvi Diénes Jenő veje volt.

DA, 2019

255b. sírkő:

Kétosztatú, kb. 1,8 méter magas fehér márvány obeliszk, vésett betűkkel, felül fűzfa díszítéssel. Az obeliszk állapota jó. 2014-ben a felirat nehezen volt olvasható a gombásodástól, de miután feltehetően 2018-ban 180 fokban elfordították az obeliszket, szakszerűen felújították. A sír beton keretbe öntve. A sír és az obeliszk mögött egy 1893-ban állított egyosztatú obeliszk található Turóczi Lázár és felesége, Elek Sára emlékére.

A sírkő felirata:

„Itt nyugszik / Jancsó Dénes / született / 1844
február 20-án / meghalt / 1896 november 9-én /
Áldás emlékére! / Elválást nem enyhíthet egyéb
/ mint a viszontlátás reménye / állította Jancsó
Dénesné / Pap Ilona //// Jancsó Dénesné / sz. Pap
Ilona / 1849–1911”

Jancsó Dénes (1844–1896) vendéglős, Pap András városi tanácsos, közgyám és egyházi főgondnok veje. 1892-ig ő és felesége, Pap Ilona (1849–1911) működtette a Cseréy-féle telken álló fogadót. Miután a telkekre felépült a Vigadó, abban nyitották meg a Jancsó-szállodát (Dimény 2018: 199).

DA, 2018

267. sírkő:

Kb. 70 x 100 centiméter nagyságú cement táblás sírkő, bal oldalán szögletes kiemelkedéssel és bemélyített fehér márványlappal. A nagyméretű sírhand terméskövel szegélyezett, de betonlapokkal fődött, amelyek nagyon mozognak, a sírkő előtt egy kopjafa is áll Mihály Barnabás Paul (1927–1998) és Bölöni Ilona Melánia (1928–1998) emlékére.

A sírkő felirata:

„Itt nyugszik / Papp Ferenc / fényképész / sz. 1868 máj. 10 mh. 1939 feb. 20 / Papp Amália / sz. 1908 máj. 10 mh. 1957 szpt. 30 / Lőrincz Gabriella / sz. 1924 már. 22 mh. 1942 apr. 10 / Lőrincz Erzsébet / sz. 1925 ápr. 12 mh. 1943 dec. 10 / özv. Bölöni Istvánné / szül. Papp Ibolya / fényképész / 1905–1992 // Béke poraikra”

Papp Ferenc (1868, Kolozsvár – 1939, Kézdivásárhely) – fényképész; Kohányi Róbert fényképész utódja Kézdivásárhelyen; felesége a kézdivásárhelyi születésű Szigeti Mária volt. Még házasságkötése előtt, 1890-ben Kolozsváron nyitotta meg első műtermét. Ugyanabban az évben átvette a kolozsvári Császár József Külmonostor utcai műtermét is, de 1905-ben már Kézdivásárhelyen dolgozott. 1910-ben visszatért Kolozsvárra, ahol a Hel-tai utcában nyitott műtermet, de valószínűleg a kézdivásárhelyi műtermét is fenntartotta. Ezt igazolja az a tény, hogy 1939-ben bekövetkezett haláláig számos Papp Ferenc által készített fénykép került elő környékünkön. A sírfelirat szerint leánya, Bölöni Istvánné **Papp Ibolya** (1905–1992) folytatta a fényképész mesterséget (Fóris 1972: 179; Dimény 2018: 234–235).

DA, 2014

280. sírkő:

Kb. 60 x 10 x 60 centiméter nagyságú cement táblás sírkő, beépített fekete márványtáblával, sárga felirattal. A sírkő új, de az előtte álló nagyméretű sír kőszelegyes és kőlappal földönt sírbolt, gondozott.

A sírkő felirata:

„Kondor István 1858–1920 / Kondor Istvánné / szül. Moldován Anna / 1857–1925 / szegények Br.S otthonának / igazgatónője / Kovács Károlyné szül / Kondor Roza / 1887–1952 / Kovács Ödön / 1928 / Kovács Micsunica / szül Baciú Micsunica / 1930–1998”

Kondor Istvánné **Moldován Anna** (1857–1925, Kézdivásárhely) – 1922 áprilisától a Stephanie Menház igazgatónője volt (SzU 1922. XIX/32; Dimény 2018: 280).

286. sírkő:

Két egymás mögött álló sírkő. A régebbi (a) hármás ívben záródó, kb. 10 cm vastag sírkő, a felső részénél mélyített, félköríves búzakoszorúval körülvevő vázában virágcsokor. A hátoldalán az elsődleges felirat, fölötte díszítésként három mélyített rozetta, egy-egy a hármás ívben a kőlap felső részén. A sírkő állapota jó, 2017-ig megvédte a ránőtt bokor. A régi sírkövet részben takarja az előtte álló (b), lapjára fektetett táblás sírkő. Egy kb. 40 x 60 cm nagyságú, hátul magasabb terméskő, a palaszerű bemélyített szöveglak majdnem teljesen kitölti az előlapot. A sír terméskő szegéllyel, fűdetlen, fűvel benőtt volt 2017-ig. Ekkor, Kovács Anna temetésekor, kitakarították és láthatóvá vált a háta mögötti régi sírkő is.

A sírkövek feliratai:

a. „(Hátlap, eredeti előlap) Itt nyugszik / az urban senator / consiste es szöts / ce mester Ko / vats Josef ö / kegyelme //// (Előlapon) Ujítatott / Kováts Imre és / felesége / Nagy (Anna) [...]”

b. „**Kovács Imre** / 1858-19[.] / és neje / [Kupán] Teréz / [...] 194[4]”

Kováts Imre – mészárosmester volt.

ifj. **Kovács Imre** (sz. 1858) – kisbirtokos és koresmáros volt a 19. század végén (KPHA).

DA, 2019

288. sírkő:

Két sírkő. A régi (a) ívben záródó, kb. 8 cm vastag, 60 cm magas terméskő, díszítés nélkül, vésett betűkkel. A felmérés idején a sírkő a családi sírhely mögötti fának támasztva állt és fennállt az eltűnése. Az újabb (b) táblás sírkövet az 1960-as évek elején állították. Egy kb. 70 x 60 centiméter nagyságú, vöröses terméskő, két oldalánál nagyméretű kővázákkal. A sír nagyméretű, egykor végpadmalyos családi sírbolt, kőkerettel.

A sírkövek feliratai:

a. „Isten segedelméből / ezt – a / családi / sírkövet / állították / önmaguk / számukra / Szász Bálin[t] / és nője Janc[so] / Anna”

b. „Itt nyugszik / Szász Bálint / 1892–1966 / neje / Szász Bálintné / sz. Kiss Mária / 1892–1963 / Szász Jolán / 1954–2001”

id. **Szász Bálint** és fia, ifj. **Szász Bálint** (1892–1966) kézdivásárhelyi fazekascalád tagjai voltak, az utóbbi egyben Kézdivásárhely legutolsó fazekasmesztere volt, akivel kihalt a mesterség a városban.

DA, 2019

291. Sírkő:

Háromosztatú, kb. 2 méter magas fehér márvány obeliszk, a hátoldalon felül fűzfa véset. Az obeliszket az 1990-es évek elején megfordították, állapota jó, az előtte álló sírhant terméskő keretben, három nagyméretű faragott kővel borított. Sírbolt, amely Szakács Jánosné tulajdonából került Bölöni Jenő tulajdonába.

A sírkő felirata:

„(előoldal) Itt nyugszik / Víz István / szül. 1807. meghalt 1866 / neje / Keul Sarolta / szül. 1818. meghalt 1896 / anyja / Keul Mária / szül. 1793. meghalt 1865 / Víz Emma / Balogh Jánosné / szül. 1843 meghalt 1889 / gyermekei / Balogh Emília / 1866– 1873 / Balogh Janka / 1867–1871 / Balogh János / 1844–1904 // Béke poraikra //// (hátoldal) Bölöni Jenő / 1920–1995 / és neje / Rác Ida / 1923–19[..]”

Vizi (Wizy) István (1807–1866, Kézdivásárhely) – református; 1850-ben a református egyház főjegyzője; 1849-ben, majd 1852–1860 között Kvh. polgármestere; 1896-ban alkirálybíró volt, majd fővámszedő (Bakk 1895: 436; KREkL I/16, 1847–1861, 66. old.; Dimény 2018: 294).

Balogh János (1844, Kézdivásárhely – 1904, Kézdivásárhely) – református; 1889-ben kisegítő takarékpénztári pénztáros; városi ellenőr; 1903-ban városi tanácsos; Vizi (Wizy) István veje (Sz.1889.VIII./27; Dimény 2018: 270).

Balogh Jánosné **Vizi (Wizy) Emma** (1843–1889, Kézdivásárhely) – A kézdivásárhelyi Jótékony Nőegylet első ideiglenes alelnöke 1878–79-ben (SzK 1880. II/13: 152–153; Dimény 2018: 270).

301a. sírkő:

Táblás sírkő, kb. 60 x 60 centiméter nagyságú, fel-fele vékonyodó terméskő, fehér márványlappal, fekete vésett betűkkel, kétoldalt kővázakkal. A sírkövet 2014-ben a hozzátartozók eladták és az új tulajdonosok eltávolították régi helyéről, a sírhantról egy méterre balról, hátul állították fel. Az új síremlék szürke műmárványból készült.

A sírkő felirata:

„Itt nyugszik / osdolai Zsögön Zoltán / tanár-költő / 1880–1951 / „S az ifjúság ...” Ifjontunk: ára sincsen. / De nem válthatjuk vissza a kerek / világon már sehoh – jaj! – semmi kincsen. / (Széphistóriám)”

Zsögön Zoltán (1880, Oszdola – 1951, Kézdivásárhely) – római katolikus; 1903-tól tanár a csíksomlyói és csíkszeredai római katolikus tanítóképzőben. 1920-tól a Római Katolikus Státus iskolájának áthelyezésével Kézdivásárhelyre, majd Marosvásárhelyre követte az intézményt. 1939-ben vonult nyugdíjba mint címzetes igazgató, de 1942–1944 között még tanított a marosvásárhelyi tanítóképzőben. Első verseskötete 1912-ben jelent meg (Szócs 2010: 400–413).

DA, 2018

303b. sírkő:

Háromosztatú, kb. 2 méter magas terméskő obeliszk, a régi hátlapon fekete márványlap, fehér betűkkel. Az obeliszket az 1930-as évek elején fordították meg, állapota jó, a sír normál méretű, cementkeretes és borításos. Korábban fehér márványlap állt rajta, melyen Szabó Jenő halálévének 1934 volt feltüntetve.

A sírkő felirata:

„(előlap) Itt nyugszik / Kovácsy Tamás / 1848–1918 / Béke poraira //// (hátlap, jelenlegi előlap, fekete márványlap) Nagy tiszteletű / Szabó Jenő / Ref. lelkész-költő / 1867–1931 (1934) / neje / Gerger Ludmilla / Nágó Sándorné / sz. Szabó Mária / 1894–1970 / Bokor Józsefnő / sz. Szabó Magda / 1906–1972”

Szabó Jenő (1867, Kolozsvár – 1931, Kézdivásárhely) – református; költő; Szabó Dezső testvérbátyja; a református teológiát Nagyenyeden végezte; 1904-ben református lelkész, első pap; 1922. szeptemberig nyugalmazott lelkész, majd református lelkész Bereckben (Református Dalkör csoportképe ILCM fotótár F.12.51; H 2012. XXIV/6498; Dimény 2018: 288).

DA, 2018

316. sírkő:

Obeliszkyszerű, kb. 1,8 méter magas, 20 centiméter vastag ívben záródó terméskő, kiemelkedő szögletes szöveglablakkal, alatta az alsó osztatban domborított koszorú. A kőkeretes sír nincs lefödve, a sírkő jó állapotban van.

A sírkő felirata:

„Czirmay Zoltán / ref. lelkész / 1876–1919”

Czirmay Zoltán (1876–1919, Kézdivásárhely) – református; 1896. augusztusban a Kézdivásárhelyen Szünidőző Tanuló Ifjúság titkára; 1904. szeptember 3-tól református lelkész, második rendes pap; 1909. szeptembertől a Kossuth Lajos Asztaltársaság választmányi tagja; 1912-ben a Polgári Olvasókör tagja (meghívó 1896. augusztus 15-i rendezvényre ILCM; SzH 1909. IV/76.; Református Dalkör csoportképe 1910, ILCM, F.12.51; Dimény 2018: 273).

326. sírkő:

Hármas ívben záródó, kb. 10 centiméter vastag terméskő 1869-ből. Az évszám a két szélő ívben két-két számként tagolva látható. A középső ívben egy mélyített rozetta, két oldalt búzakaralász jellegű díszítés indul ki belőle. A sírkőről középtől lefelé lemállott egy réteg és megsemmisült a felirat nagy része, megdőlt hátra felé, előtte új cement sírkő és fedett sír 1994-ből.

A sírkő felirata:

„18(.)69 / Álitatott / ezen sírkő Mágori Sámuel / egyházi és neje Kováts Anna 2 / szeretett gyermekök Sámu / el és Lina Em[lek...] / Elhúnt [...] / Szülé[...] [...] / An[...] [...] / Kedve[...] [...] / mert [...] / sz. vallásunk [...] / [m]ennyben talál[...]”

Mágori Sámuel földbirtokos és egyházi volt a 19. század második felében.

DA, 2017

329. sírkő:

Háromosztatú, kb. 2,2 méter magas terméskő obeliszk. A régi feliratot a sűrű növényzettől csak részben lehet olvasni, megfordították és fehér márványlapot fogattak rá. A sírhant normál méretű, terméskővel szegélyezett.

A sírkő felirata:

„(rég. előlap) Itt nyugszik / feltorjai / Soljom / Ferencz / sz. 1842–1928 / László / István / [...] //// (jelenlegi előlap, fehér márványlap) id. Tankó / János // családi / sírhelye”

Feltorjai **Sólyom Ferenc** (1842–1928) – 1896-ban birtokos Altorján; 1902-ben kisbirtokos Torján; 1917-ben járásbíró Kézdivásárhelyen; felesége Köncei Ágnes (KPHA).

ifj. **Sólyom Ferenc** (sz. 1871) – 1896-ban királyi törvényszéki aljegyző Kézdivásárhelyen; 1900-tól királyi aljárásbíró Marosújváron és feltehetően ott is temették el (KPHA).

331. sírkő:

Ívben záródó, kb. 10 centiméter vastag terméskő, vésett betűkkel, két oldalán oszlopot imitáló vésett díszítés, felül boltívben összehajlik, középen fűzfa díszítés. A sírkő felirata megkopott, de jól olvasható, a hátlapba bemélyítettek egy sűrű kőlapot, nehezen olvasható. A normál méretű sír mögötte áll, cement sírjellel, földött.

A sírkő felirata:

„Itt nyugszik / „volt tanácsos” / Jancsó János / ki élt 69 évet / megh. 1858-ban / E sír követ állította / Jancsó Károly / és neje / Kovács Terézis / maguk és családjaik / számára //// (hátlapon) Jancsó József / 187[1]–1944”

Jancsó János (1789–1858) – református; kisbirtokos; felesége Benkő Judit; 1833-ban strázsamester, aki 2 öl temetőkeretet is rakatott; volt városi tanácsos (református egyházi anyakönyvek).

Jancsó Károly (1833–1905) – református; Jancsó János fia, fűszerkereskedő (KPHA).

DA, 2018

334a. sírkő:

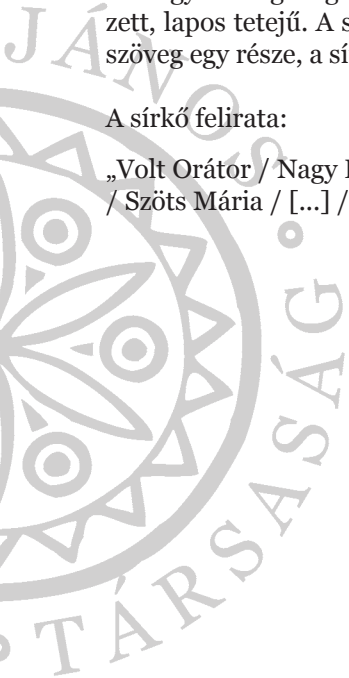
Valószínűleg ívben záródó, kb. 10 cm vastag, 1 méter magas terméskő, szépen kalligrafált vésett betűkkel, felül virágdísz, alsó részén egy fél olaszkoszorú. A sírkő nagyon megrongálódott, az ív letört, most töredezett, lapos tetejű. A sírkő középtájon mállik, eltűnt a szöveg egy része, a sírhant keret nélküli, gondozott.

A sírkő felirata:

„VOLT ORÁTOR / Nagy Bálintnak / porai itt nyugosznak / Szöts Mária / [...] / M[...]”

DA, 2019

346. sírkő:

Ívben záródó, kb. 10 cm vastag terméskő, vésett betűkkel, az ívben vésett koszorúdísszel, 1866-os évszámmal. A sírkő az újabb sírkő mögött, az 1833-ban rakott kőkert mellett áll, enyhén megdőlvé előre. A sír nagyméretű, egykori végpadmalyos, terméskővel szegélyezett, földetlen.

A régi sírkő felirata:

„készült / 1866 ban / Bene Jozsef / és / Jantso Mária / Családi Sír”

Bene József (1813–1902) – református; kereskedő; az 1848–49-es magyar szabadságharc idején a kézdivásárhelyi gyutacsgyár vezetője volt.

DA, 2018

360. sírkő:

Téglalap alakú, fekvő táblás sírkő, mélyített, ívben záródó fehér márvány, kétosztatú szöveglalakkal, nagyméretű, terméskő oszlopokkal és lánccal keretezett sírhant, középen kiemelkedő, kőlappal zárt sír, rajta fekete márvány szöveglalakkal. Gondozott sírhely.

A sírkövek feliratai:

a. „Jancsó Sámuel és neje Máthé Róza / családi sírhelye // Jancsó Sámuel / sz. 1850 mh. 1923. / Máthé Róza / sz. 1861 mh 1947. / Máthé Mihály / sz. 1871 mh 1956. / neje / Csekme Ilona / sz. 1878. mh. 1945. // Máthé Anna és Mária / gyermekei / Háhn Jakab / sz. 1869 mh. 1934 / neje / Zeides Teréz / sz. 1873 mh 1954.”

b. „(fekete márványlap) Itt nyugszik / ifj. Mágori Mózes / 1909–1955 / és neje / Máthé Maria / 1911–1970”

Jancsó Sámuel mészáros és felesége, **Máthé Rózália** 1901-ben egyemeletes bérházat építettek a főtér északi sarkán. (Dimény 2018: 214)

Háhn Jakab mézeskalácsos mester, a kézdivásárhelyi cifrapogácsa meghonosítója. Háza és műhelye Jancsó Sámuel háza mögött, a mai Apafi utca főtér felőli bejáratának bal oldalán ma is áll.

DA, 2019

© www.kjnr.ro/snowegtar

A református temető a kriptasorral (DA, 2018)

Épületszerű sírboltok és kripták a református temetőben

